

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin lausunto koskien Hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta HE 230/2020 vp

Esityksen mukaan yliopistollista sairaalaa ylläpitävän sairaanhoitopiirin tehtävänä olisi luoda terveydenhuollon tilannekuva, joka sisältäisi tiedot perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon häiriötilanteista ja niiden uhkista sekä terveyspalvelujärjestelmän valmiudesta vastata erilaisiin häiriötilanteisiin. Tilannekuvatieto jaettaisiin sosiaali- ja terveysministeriölle, muille yliopistollista sairaalaa ylläpitäville sairaanhoitopiireille, erityisvastuualueen sairaanhoitopiireille ja kunnille sekä aluehallintovirastoille.

COVID-19 -pandemian tuottamien kokemusten perusteella Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanta on, että sairaanhoitopiirit ovat avainasemassa valmiussuunnittelussa ja tilannekuvan tuottamisessa. Valmiussuunnittelussa sairaanhoitopiirit, yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa, kykenevät tehokkaasti luomaan tilannekuvan ja maakunnalliset toimintamallit, huomioiden alueelliset erityispiirteet ja poikkeustilanteiden maantieteellisesti epätasainen jakautuminen. Valmiussuunnittelussa ja tilannekuvan luomisessa erityisvastuualueen laajuinen toimija saattaa olla liian laaja.

Materiaalisen valmiuden suhteen sairaanhoitopiiriä ja jopa erityisvastuualueita suuremmat yksiköt sen sijaan ovat osoittautuneet tarpeellisiksi.

Aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 4 §:n mukaan aluehallintoviraston tehtävänä on muun muassa varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen, valmiussuunnittelun yhteensovittaminen, alueellisten maanpuolustuskurssien järjestäminen, kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, valmiusharjoitusten järjestäminen sekä alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen. Lisäksi aluehallintoviraston tehtävänä on viranomaisten johtaessa turvallisuuteen liittyviä tilanteita alueella tukea toimivaltaisia viranomaisia ja tarvittaessa sovittaa yhteen toimintaa niiden kesken.

Sairaanhoitopiirit ovat siis valmiussuunnittelun suhteen erittäin toimintakykyisiä yksiköitä. Lisäksi aluehallintovirastoilla on tärkeitä tehtäviä ja valtuuksia valmiussuunnittelussa, tilannekuvan kokoamisessa ja välittämisessä. Tästä näkökulmasta tarkastellen jää epäselväksi minkälaisia lisähyötyjä esitys yliopistollista sairaalaa ylläpitävän sairaanhoitopiirin kokoavasta ja koordinoivasta roolista tarjoaa, lukuun ottamatta materiaalista valmiutta ja hankintoja.

Jyväskylässä, 2.12.2020

Juha Paloneva
vs johtajaylilääkäri
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri